

Energimarknadsinspektionens regelförenklingsarbete

Enligt regeringsuppdrag, att rapportera senast 22 december 2008.

Energimarknadsinspektionens regelförenklingsarbete

Innehåll

- 1. Inledning ... 3**
- 2. Inriktning och arten av det regelförenklingsarbete
som myndigheten bedriver ... 3**
- 3. Samråd med näringslivet ... 4**
- 4. Redovisning av åtgärder ... 5**
- 5. Åtgärder på EU-området ... 10**
- 6. Samarbete och samverkan med andra myndigheter
kring uppgiftslämnande ... 11**
- 7. Förslag på lag- eller förordningsändringar ... 12**

1. Inledning

1.1 Beskrivning av departementets ansvarsområde

Ej aktuellt.

1.2 Mätningar av de administrativa kostnaderna

Ej aktuellt.

2. Inriktning och arten av det regelförenklingsarbete som myndigheten bedriver

2.1 Viktigaste åtgärder (kortfattat) som vidtagits under 2007 och 2008 för att nå 25-procentsmålet för företagens vardag

Inledningsvis kan nämnas att Energimarknadsinspektionen (EI) är en nybildad tillsynsmyndighet, sedan 1 januari 2008. EI har cirka 70 anställda. Tidigare var EI en del av Energimyndigheten.

EI är en i huvudsak regelstyrd myndighet, med en lagstiftning som är i ständig förändring och med en stark koppling till EU:s regelverk som för varje år blir allt mer omfattande på vårt verksamhetsområde. Vi vill här därför framhålla att EI inom en överskådlig framtid inte kommer att kunna bidra till att företagens administrativa börda minskar, vad gäller regelmängden.

Av det skälet är det desto viktigare för oss att ha mycket goda rutiner för hur vi kan förenkla för företagen på bästa möjliga sätt inom den regelutveckling som pågår.

En del i de nya rutinerna består i att tydliggöra vikten av att alltid sträva efter att göra det enkelt för de företag som berörs av vår verksamhet. Det har bland annat lett till att årets verksamhetsplan lyfter fram vikten av att rutinmässigt ha regelförenklning i åtanke i vårt arbete. Där framgår att vi, i all vår verksamhet, strävar vi efter:

- ett så enkelt regelverk som möjligt,
- så få rapporteringstillfällen som möjligt för företagen,
- att främja självreglering genom samarbete och förutsägbarhet,
- planlagd tillsyn så att företagen kan förutse vilka arbetsinsatser som krävs,
- största möjliga samverkan mellan myndigheter (t.ex. använda varandras insamlade uppgifter) samt
- största möjliga återanvändning av befintlig information.

Utöver ovanstående har EI som rutin att koppla externa referensgrupper till allt utvecklingsarbete som berör föreskriftsarbete och därtill hörande regel- och rutinutveckling. Vi har också under flera års tid fäst stor vikt vid att delta i externa aktiviteter i största möjliga mån för att förklara och ta emot synpunkter. Vi gör också personliga företagsbesök när vi har möjlighet.

EI:s viktigaste beslut om åtgärder för regelförenkling har fattats inom följande områden:

- Förhandsreglering av elnätstariffer
- Inrapportering av uppgifter för bedömning av elnätstariffer
- Förhandsreglering av naturgastariffer
- Beslut i prövningsärenden för elanslutning
- Koncessionsärenden för el
- Koncessionsärenden för vindkraftanslutning
- Risk- och sårbarhetsanalyser samt åtgärdsplaner
- Övervakningsplaner
- Förbättrad service och tillgänglighet

2.2. Hur görs prioriteringarna? Varför har just de åtgärder som redovisats valts ut?

Prioriteringarna har gjorts utifrån ställningstaganden kring att

- nya föreskrifter ska uppfylla lagens mening, varken mer eller mindre,
- EI ska inte avkräva företagen uppgifter som inte kommer till nytta för myndighetens tillsynsverksamhet,
- inrapporteringsrutiner ska utvecklas för att på minsta möjliga sätt öka bördan för berörda företag, till exempel utnyttjande av e-legitimation vid inrapportering.

2.3 Eventuella förändringar i arbetets inriktning jämfört med tidigare redovisning bör särskilt belysas.

En viktig förändring är den som framgår under 2.1, att myndigheten numera tydligt i verksamhetsplanen lyfter fram vikten av regelförenkling. Detta innebär att vid varje beslut, som är av den karaktären att det berör företag, gör EI numera regelmässigt ett övervägande om möjligheten till förenkling för företagen.

Se vidare 2.1.

3. Samråd med näringslivet

3.1 Genomförda samråd

Energimarknadsinspektionen har som rutin att koppla externa referensgrupper till allt utvecklingsarbete som berör föreskriftsarbete och där till hörande regel- och rutinutveckling. De externa referensgrupperna består av representanter för berörda

företag. Myndigheten har därutöver inga särskilda samråd avseende regelförenklningar med näringslivet.

3.2 Förslag från näringslivet som myndigheten avser att arbeta vidare med

Energimarknadsinspektionen avser att ta ställning till de förenklingsförslag som framgår av "Näringslivets förenklingsförslag", i de delar som direkt berör myndigheten. Samtliga dessa förslag bygger på NUTEK:s mätningar.

- Behovet av särskild rapport naturgas enligt förordningen (2000:671) om redovisning och revision av överföring av naturgas och lagring av naturgas för annans räkning (förslag 31). Behovet av och innehållet i denna rapport kommer att ses över i samband med en generell översyn av företagens inrapportering av uppgifter till myndigheten.
- Samordning och minskning av inrapporterade uppgifter berör även förslagen 38-40. Om uppgifterna behövs för inspektionens verksamhet måste dock data vara uppdelat efter de enheter som granskas.
- Helt elektronisk Nätnyttorapportering enligt STEMFS 2003:3 (förslag 47). Denna inrapportering kommer att upphöra vid övergången till en ny reglermodell fr.o.m. 2012. De data som behövs för den nya regleringen ska i görligaste mån samordnas med övrig inrapportering och företrädesvis ske elektroniskt.
- Påminnelse om kvartalsrapportering av naturgasavgift enligt NUTFS 2000:7 (förslag 50).
- Gemensamt mätsystem el, enligt ellagen (1997:857) och förordningen (1999:716) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el (förslag 53).

3.3 Redovisning av genomförda förslag som inkommit från näringslivet *Ej aktuellt.*

4. Redovisning av åtgärder

4.1 Nya åtgärder som tillkommit sedan handlingsplanen 2007

Koncessionsärenden för vindkraftanslutning

Vid handläggning av sådana koncessionsärenden för vindkraftanslutning där en tillåtlighetsprövning redan gjorts, avstår EI från att göra samma prövning.

Påverkan på administrativa kostnader:

EI har svårt att beräkna kostnadsbesparingen, men kostnaderna bör minska i någon mån eftersom tillståndsprocessen går fortare och kräver mindre arbete av företagen.

Övriga effekter:

Förenklingen är en liten pusselbit i det övergripande nationella målet att främja svensk vindkraftsutbyggnad. Förenklingen innebär också ett minskat arbete för remissinstanser.

4.1.1 Åtgärder som minskar de administrativa kostnaderna

Ej aktuellt.

4.1.2 Övriga åtgärder som innebär en förändring i företagens vardag

Bättre service och tillgänglighet: webbplatsen

EI har förbättrat sin information till företag i och med den revision som skedde av webbplatsen under 2008. I revisionen lade vi framför allt fokus vid de webbsidor som riktar sig till företagen. Ett fortsatt utvecklingsarbete under 2009 innebär ytterligare förbättringar på dessa webbsidor.

Bättre service och tillgänglighet: telefon- och e-postrutiner

EI har under 2008 genomfört en förändring av de interna rutinerna avseende telefon och e-post, med avsikt att det tydligt ska framgå när vi är på möten, bortresta osv, och vem som kan kontaktas i stället.

Bättre service och tillgänglighet, samt ökad transparens: företagsbesök

EI har en uttalad ambition att öka dialogen mellan myndigheten och energiföretagen. Det betyder att alla medarbetare, inte minst generaldirektören, numera gör fler företagsbesök än tidigare. I den höjda ambitionen kring ökad dialog ingår också ett ökat deltagande på nationella (och internationella) konferenser och seminarier.

4.2 Åtgärder som genomförs 2009 och därefter

4.2.1 Åtgärder som minskar de administrativa kostnaderna

Förhandsreglering av elnätstariffer

Idag granskas elnätstariffer i efterhand av EI. Från och med 2011 ändras detta, elnätstarifferna ska då granskas på förhand. Det medför bland annat att transparensen för regleringen av elnätstariffer kommer att öka, vilket bör resultera i färre (för alla parter betungande) överklaganden än idag. Dessutom inrättas ett enklare inrapporteringsförfarande för företagen i och med att rapporteringen slås ihop med årsrapporterna.

Påverkan på administrativa kostnader:

Tiden för företagens administration av rapportering av elnätstariffer uppskattas till att minska med hälften.

Övriga effekter:

Ej aktuellt.

Tidplan:

Träder i kraft 2011.

Inrapportering av uppgifter för bedömning av elnätstariffer

För att underlätta för företagen avser EI att 2009 starta ett projekt som ska resultera i att nätföretagen kan minska sin faktarapportering till myndigheten, utan att för den skull göra avkall på EI:s förutsättningar att göra bedömningar av tariffernas skälighet.

Tidplan:

Översynen startar 2009.

Bedömning av elnätstariffers skälighet, ärenden för åren 2003 – 2008

EI och elnätsföretagen är överens om att avsluta de pågående rättsprocesserna om avgifterna på elnäten. Aktuella företag åtar sig frivilligt att justera avgifterna för åren 2003-2008. Skriftväxlingen i målen har varit mycket omfattande.

Påverkan på administrativa kostnader:

Har ännu ej beräknats, men självklart minskar företagens administrativa kostnader eftersom skriftväxlingen kan upphöra.

Övriga effekter:

Det innebär att sammanlagt omkring 140 miljoner kronor återförs till elkunderna.

Tidplan:

Träder i kraft nu (december 2008)

Förhandsreglering av naturgastariffer

Transparensen gällande regleringen av gasnätstariffer kommer att öka. Dessutom inrättas ett enklare inrapporteringsförfarande för företagen i och med att rapporteringen slås ihop med årsrapporterna.

Påverkan på administrativa kostnader:

Tiden för företagens administration av rapportering av gasnätstariffer uppskattas till att minska med hälften.

Övriga effekter:

Ej aktuellt.

Tidplan:

Träder i kraft 2010.

Beslut i prövningsärenden för elanslutning

EI beslutar om prövningsärenden i de fall en part vill pröva villkoren för elanslutning till en fastighet.

- a) EI har startat ett projekt för att förenkla den schablonmetod som idag används vid prövning av dessa ärenden. Projektet ska syfta till att ta fram en metod som är enkel och förutsägbar för både kunder och nätföretag, och som når en god acceptans av alla parter. Projektet har nått stor framgång.
- b) EI har beslutat att, i väntan på att ovanstående metod blir fastställd, låta de prövningsärenden vila som berör företag (gäller ej prövningsärenden från konsument). Drygt 2000 ärenden ligger vilande. Fördelen för företagen är att vi inom kort har en ny metod med acceptans från alla parter, vilket innebär att vi sedan relativt snabbt kan behandla de vilande ärendena.

Påverkan på administrativa kostnader:

Tiden för elnätsföretagens administration av prövningsärenden (yttranden), inklusive kostnaden för juridisk handläggning, bör minska avsevärt på både kort och lång sikt. Närmare kostnadsbesparing har ännu ej beräknats.

Övriga effekter:

Antalet prövningsärenden hos EI minskar, samt att handläggningstiderna för befintliga ärenden förkortas.

Tidplan:

Projektet startades hösten 2008. Beräknat avslut våren 2009.

Koncessionsärenden för el

- a) Genom att åstadkomma en enklare remisshantering och ändrade regler för omprövning kommer elnätsföretagens administrativa belastning att minska.
- b) Nya regler (SFS 2008 897) om icke koncessionspliktiga elnät innebär en förenkling för nätföretagen och vindkraftsproducenter, eftersom det interna nätet i en vindkraftspark inne behöver uppföras med stöd av koncession.
- c) Troligen kommer även handläggningen av koncessionsärenden att kunna förenklas genom minskade krav på miljöprövning och miljökonsekvensbeskrivningar i vissa fall.

Påverkan på administrativa kostnader:

Har ännu ej beräknats.

Övriga effekter:

Handläggningstiderna kommer att minska avsevärt. I fallet a innebär förändringen att många ärenden inte behöver öppnas hos inspektionen och att flera av de förlängningsärenden som trots allt kommer in kan hanteras mer effektivt.

I fallet b innebär det att behovet av koncession helt faller bort, men i vissa fall kan inspektionen komma att behöva lämna bindande besked om koncessionsplikt. Detta är dock ett administrativt avsevärt enklare system.

Fallet c tar sikte på de dubbelprövningar som ibland har skett i olika instanser – miljödomstol och inspektionen – samt dagens regelverk som ställer samma krav på miljökonsekvensbeskrivningar oavsett ledningens spänningsnivå. Förändringarna innebär att den administrativa belastningen minskar inte bara för nätföretagen utan även för EI och andra berörda myndigheter.

Tidplan

Träder i kraft 2010.

Övervakningsplaner

El- och gasnätsföretag:

EI har för avsikt att be om ett bemyndigande från regeringen där EI kan utforma hur inrapportering av övervakningsrapporter till myndigheten ska ske, vilket vi har för avsikt att utforma elektroniskt, samt att vi kan beskriva form och utförande. En elektronisk inrapportering underlättar företagens administration.

Elnätsföretag (detta stycke nämns också under kap. 7):

EI har för avsikt att ge in ett förslag till regeringen, med förslag om ett undantag från inrapportering av övervakningsplaner för företag med 20 000 el-abonnenter eller färre. På så vis får cirka 120 elnätsföretag en lägre administrativ börda. Fortfarande täcks dock 80-85 procent av Sveriges el-abonnenter av den samlade övervakningsrapporteringen.

Påverkan på administrativa kostnader:

Har ännu ej beräknats.

Övriga effekter:

Enhetligt rapporteringssystem lika för såväl elnäts- som gasnätsföretag.

Tidplan:

Vet ej i dagsläget.

4.2.2 Övriga åtgärder som innebär en förändring i företagens vardag

Sedan i höstas (2008) har EI, inom ramen för upprättande av konsekvensbeskrivningar, lagt till en särskild paragraf om regelförenkling.

4.3 Åtgärder som genomförts fram till och med 2008

En sammanställning av åtgärder genomförda eller avslutade under 2007 och 2008 ska redovisas.

Inrapportering av elhandelspriser

Sedan januari 2008 ska Sveriges elhandlare enligt lag till EI rapportera in priser och villkor för slutkonsument. EI publicerar dessa på www.ei.se. EI strävade under planeringsstadiet efter att göra företagens inrapportering så enkel som möjligt både avseende de parametrar som rapporteras och den tekniska överföringen. För att nå dit vi har kommit idag genomförde vi följande åtgärder:

- elhandlare och representanter för elkonsumenter var med i det förutvarande projektets referensgrupp. Referensgruppens roll var oerhört viktig för att myndigheten på relativt kort tid kunde lansera Elpriskollen. EI har valt att involvera referensgruppen även i den fortsatta utvecklingen av Elpriskollen. EI träffar referensgruppen två gånger per år.
- EI avsatte i ett tidigt projektskede en heltidstjänst som möjliggjorde att myndigheten var lättillgänglig för frågor och synpunkter från referensgruppen. Från och med 2009 kommer två heltidstjänster att avsättas för arbetet med Elpriskollen.
- Myndighetens IT-avdelning (placerad på Energimyndigheten) var med från projektstart. Det innebar att den tekniska utvecklingen kunde börja relativt tidigt, och kunde därmed stå i samklang med utvecklingen av projektets sakfrågor.

Påverkan på administrativa kostnader:

Elpriskollen har självklart medfört en något ökad administrativ arbetsuppgift för elhandlarna. Men genom att vi rutinmässigt strävar efter att åstadkomma enklast möjliga inrapporteringsförfarande, och genom att de flesta elhandlare redan hade samma uppgifter på sina egna hemsidor och var vana att rapportera till Konsumentverkets hemsida, samt att myndigheten byggde upp ett tekniskt rapporteringssystem med hjälp av e-legitimation, bedömer vi att de administrativa kostnaderna för elhandlarna har kunnat hållas nere.

4.3.1 Åtgärder som minskar de administrativa kostnaderna

Ej aktuellt.

4.3.2 Övriga åtgärder som innebär en förändring i företagens vardag

Ej aktuellt.

5 Åtgärder på EU-området

Åtgärder på EU-området för Energimarknadsinspektionens vidkommande rör förslaget till det Tredje inre marknadspaketet för energi. Det förslaget innebär en väsentligt förändrad verksamhet för EU:s tillsynsmyndigheter, vilket i sin tur får stor påverkan på energiföretagen. Viktigt att notera i detta sammanhang är följande:

Det föreslagna tredje inre marknadspaketet innebär både ett bredare och djupare ansvarsområde för tillsynsmyndigheterna, vilket enligt EI:s mening skulle effektivisera tillsynen. Förslaget innebär dock en, för Sverige, annorlunda typ av tillsynsmyndighet med ett betydligt större fokus på övervakning och kontroll förutom tillsynen. Förslaget innebär att en sektorsmyndighet med långtgående ansvar skapas. EI bedömer det nödvändigt att gränstytorna mellan berörda myndigheter särskilt beaktas. De legala och förvaltningsmässiga förutsättningarna för en sådan övervakande och kontrollerande roll måste utredas vidare.

Konsekvensen av förslagen är att tillsynsmyndigheternas övervaknings- och kontrollfunktion markant förstärks. Detta innebär i sin tur att en ökad detaljreglering av företagen på marknaden blir nödvändig för att inspektionen ska kunna uppfylla alla de krav som ställs i direktiven för el- och gasmarknaderna.

Ovanstående förslag ser nu ut att bli verklighet. Sverige har i remissförfaranden – både via regeringen och EI – starkt ifrågasatt förslaget på ett flertal punkter. En av dessa gäller de ökade inrapporteringskrav som särskilt de små företagen kommer att uppleva som betungande.

EI kommer att tillämpa alla till buds stående medel för att bidra till största möjliga enkelhet när det tredje inre marknadspaketet träder i kraft. Våra principer om dialog och enkla rutiner kommer att ligga till grund för alla överväganden vid implementering.

5.1 Undantag för små och medelstora företag i EG-regelverk

Se kapitel 7, Övervakningsplaner.

5.2 Förenkling av EU-regler

Se kapitel 5.

6. Samarbete och samverkan med andra myndigheter kring uppgiftslämnande

Energimarknadsinspektionen har för avsikt att under våren 2009 samla Elsäkerhetsverket, Energimyndigheten och Affärsverket Svenska Kraftnät för att gemensamt lägga en grund för rutinmässig koordinering mellan myndigheterna, på alla plan där så är möjligt.

7. Förslag på lag- eller förordningsändringar

Risk- och sårbarhetsanalyser samt åtgärdsplaner

EI har begärt en lagändring för att underlätta för företagen. EI vill att endast en kortfattad redovisning baserad på risk- och sårbarhetsanalyserna samt åtgärdsplanerna, ska lämnas in till myndigheten.

Påverkan på administrativa kostnader:

Har ännu ej beräknats.

Övriga effekter:

Ej aktuellt.

Tidplan

Vet ej.

Övervakningsplaner

Elnätsföretag:

EI föreslår ett undantag från inrapportering av övervakningsplaner för företag med 20 000 el-abonnenter eller färre. På så vis får cirka 120 elnätsföretag en lägre administrativ börda. Fortfarande täcks dock 80-85 procent av Sveriges el-abonnenter av den samlade övervakningsrapporteringen.

Påverkan på administrativa kostnader:

Har ännu ej beräknats.

Övriga effekter:

Enhetligt rapporteringssystem lika för såväl elnäts- som gasnätsföretag.

Tidplan:

Vet ej i dagsläget.

Rapporten är handlagd av Gunilla Åbrandt.